

De llavors ençà, al llarg de disset anys, moltes han sigut les ocasions de tenir contacte amb els propietaris de Can Burguès, la família Margenat, descendent directe dels Burguès fundadors.

Ahir fou una tarda sencera esmerçada en conèixer alguns detalls més precisos d'aquesta Casa, o millor, en quasi perdre's en mig de les seves tradicions, moltes d'elles amb una perfecta constància escrita, i veure també la seva vitalitat i les realitzacions actuals.

Una llarga parlada amb en Josep Margenat, l'actual propietari, amb les seves senyores mare i esposa, em donà un munt de dades que no faig sinó transmetre de boca d'En Josep Margenat.

—En essència, els límits de la finca no han variat pas gaire des dels seus principis. Adquisicions de lindants, permutes, algunes cesions per dots, però sense trencar la unitat de principi.

—Segons tradició de família, sembla que la fundació de la Casa fou una cessió de terrenys a títol de vassallatge depenent de la Baronia de Montbui, en plena Era Medieval.

—Es guarden a la Casa diversos pergamins referenciant la família Burguès, el més antic, incomplet, amb data de 1286, uns escrits en llatí, difícils o impossibles pels profans, amb una caligrafia realment artística. I en el mateix estil, altres pergamins de 1300, 1316, 1321 com a més antics, i molts d'altres. En ells pot llegir-se clarament la referència a Burguès.

Es curiós mentar les masies que en dits documents ja hi consten, com tot un símbol de les arrels d'un poble: «Can Torras», «Can Granada», «Mas Espina» (ja desaparegut, però que era dins el terme de Can Burguès), «Can Barbany» (es refereix a l'actual «Casa Vella», que era la primitiva Masia dels Barbany), «Can Maspons», a l'altre part de la Riera, amb constància de veinatge per allà el segle XVI.

Aquestes masies nomenades, donen idea de l'encerclament de Can Burguès. Adjuntem-hi que limita a més amb Can Brustenga i que, per l'altra costat del riu de Tenas toca el terme de L'Ametlla.

—El vell Casalot, del que tots recordem les runes dels seus murs, que no deixaven pas entreveure el seu esplendor passat, ja que fou en un temps la Casa del Comú (Comunitat, Alcaldia), on es reunien els representants dels quatre termes de Sta. Eulàlia, Llissà de Munt, Sta. Justa i St. Cristòfol, per resoldre llurs problemes comuns, amb dependència de la Baronia de Montbui en els seus inicis, el dit Casalot estava dins el terme de Can Burguès, encara que independent de la Casa. Quan es transferí, fa pocs anys, els Burguès tingueren de vendre terreny perquè pogués haver-hi entrada, ja que el Casalot pertanyia al Comú, o sigui a l'Ajuntament.

Recopilar i estudiar el contingut d'aquesta documentació és cosa de temps i d'historiadors especialitzats en l'època i els caràcters. Tasca de temps que no sempre es té, però quan la pròpia història és ja llarga, sempre hi ha alguna constància d'haver-se intentat amb més o menys extensió.

I així, el Sr. Pau Oller, Notari de Canet de Mar, en 21 de novembre de 1692 (encar els Borbons no havien vingut a Espanya) s'encarregà de traduir,